

24. DECEMBER

1.

Proxima Centauri zapadala za obzor. Ako jej svetelné lúče mizli, Elpis sa zahaloval do tmy. Riedka, studená atmosféra sa príchodom noci ešte viac zvýraznila.

Jazero Charybda neďaleko mestského komplexu pokrývala hrubá vrstva ľadu. V noci pripomínala zrkadlo s tisíckami odrazených svetiel hviezd. Mestské divadlo nazývané Amfiteáter sa pýšilo lukratívnou vyhlídkou na toto bizarné ľadové dielo prírody. Vnútro Amfiteátra bolo kópiou antického divadla v gréckom Epidaure, ktorého symetrická krása ohurovala aj ľudí moderného veku. Pohľad na hviezdy cez spevnené sklo strechy a krajinu za holografickým oknom však pripomínal, ako ďaleko sa pravá starogrécka pamiatka nachádza.

Napriek rozprávko-pôsobiacej scenérii si okolitú krajinu takmer nikto nevšimol. To, čo sa malo o chvíľu udiť na pódiu, bolo omnoho zaujímavejšie.

Obrovskou sálou sa ozývala vzrušená vrava. Všetci s napätím očakávali živé vysielanie, ktoré sa prenášalo z mimozemskej kolónie vďaka revolučnej technológii kvantového prepojenia nielen na Zem, ale aj na mesačnú základňu Orbita a na Hypnos, druhú ľudskú kolóniu. Okamžitý prenos obrazu a zvuku, bez ohľadu na vzdialenosť.

Vystúpenie podnikateľa a vizionára Chaznatiho Amritu, ktoré ohlásil pred necelým mesiacom, sa stalo najočakávanejšou udalosťou roka. Vždy, keď ľudstvu predstavoval nový vynález, spôsobil senzáciu. Excentrický playboy bol maskotom moderného veku, pokroku a nádeje.

Avšak len málo hostí by vymenilo štedrovečerný stôl za Elpis, keby Amrita vopred nevyrazil dych aj tým najodvážnejším prognostikom. Zopár slov, ktoré pred mesiacom povedal, šokovalo celý svet. Každý, kto si to mohol dovoliť, chcel byť teraz osobne prítomný pri vytváraní historického mílnika.

Na holografickom okne sa zobrazilo odpočítavanie. Minúta do začiatku programu. Vrava utíchla a niekoľko stoviek očí hypnotizovalo postupne sa znižujúce čísla.

Tri, dva, jeden, nula.

Ozvala sa známa melódia, svetlá niekoľkokrát zmenili farbu a na pódium vstúpil Simon, moderátor večera. Známy šoumen akoby sa vznášal priestorom. Jeho typická žltá-červená košeľa ladila s bordovými topánkami, ktoré tak obľuboval.

„Ďakujem! Ďakujem veľmi pekne!“ povedal a potlesk ustal. „Vážené dámy, vážení páni, milí hostia, drahí diváci zo všetkých kútov vesmíru. Je mi nesmiernym potešením uvádzať dnešný Rozhovor so Simonom mimo našej domovskej planéty, na prvej ľudskej vesmírnej kolónii, na Elpise. Podľa údajov, ktoré mi práve hlásia zo štúdia, máme rekordnú sledovanosť. Chcem sa vám všetkým poďakovať a sľubujem, že ste si dnes nemohli vybrať lepší štedrovečerný program.“ Stíchol a pristúpil bližšie k vianočnému stromčeku na kraji holografického okna. „Jednu vec nemôže nikto poprieť. Ľudstvo neustále napreduje, a to takmer exponenciálnou rýchlosťou. Trvalo tisícročia, kým človek objavil koleso. Zato v súčasnosti prichádzajú nové technológie na svet skoro každý deň. Kedysi fantastické predstavy o cestovaní mimo Slnecnej sústavy a o kolonizácii cudzích planét sú dnes realitou. Je pre nás vôbec niečo nemožné? Existuje hranica, o ktorej môžeme s istotou tvrdiť, že ju človek nikdy neprekročí?“ Simon sa dramaticky odmlčal, no po chvíli pokračoval: „Donedávna sme si mysleli, že takáto hranica jestvuje. A potom sme v správach zbadali tvár vizionára Chaznatiho Amritu. Privítajte preto, prosím, s veľkým potleskom jedinečného, úžasného a geniálneho podnikateľa, vedca, inžiniera, filantropa, reklamného magnáta a v poslednom rade tvorcu technologických milníkov našej doby!“

Len čo Amrita vkročil na pódium, ovácie zosilneli. Ak by mohol požívať mimické svalstvo, asi by sa usmial. Rukou nonšalantne zakýval do publika, pristúpil k Simonovi a decentne sa uklonil.

Keď potlesk utíchol, obaja sa usadili.

„V takýchto chvíľach ľutujem, že nie som skutočný a že vám nemôžem osobne podať ruku,“ zavtipkoval Simon.

„Moje končatiny sa hýbu len vďaka technológii, rovnako ako vaše, Simon. Myslím, že si pokojne môžeme podať ruky, v tomto sme si rovní,“ povedal Amrita pobaveným hlasom.

Simon vystrúhal prekvapený výraz. „Nuž, ak to myslíte vážne, bude mi čťou.“ Vystrel ruku do priestoru a Amrita ju akoby obchytí. Modérátor bol iba holografická projekcia, počítačový program s umelou inteligenciou, ktorý nemal reálne telo. Hoci to pôsobilo úžasne, Amrita si v skutočnosti iba podal ruku so vzduchom. Divákom to bolo jedno. Jednoznačná symbolika, program a človek na jednej úrovni, rozpútala na sociálnej sieti búrlivé diskusie v priebehu krátkej chvíle. Viacerým hosťom v sále sa zatajil dych. Prešlo iba zopár sekúnd a už sa stali svedkami kontroverzej, no zjavne historickej udalosti.

„Vau!“ vydýchol si Simon, akoby ešte stále spracovával, čo sa práve udialo. Jeho šokovaný výraz bol taký dokonalý, až človek zabudol, že sa pozerá iba na holografickú projekciu jednotiek a núl. „Už rozumiem, prečo vás označujú za vedeckú rokenrolovú hviezdu.“

„Mohli si zvoliť na prirovnávanie modernejší hudobný štýl, ale chápem, že ide o zaužívané slovné spojenie,“ odvetil Amrita pobaveno.

„Prosím vás! Kto vie vymenovať dnešné kapely a hudobné smery? Rokenrol je nesmrteľný! A nesmrteľnosť je, koniec koncov, naša dnešná téma,“ pokračoval Simon. „Skôr než začneme, pripomeňme divákovi pamätné slová, ktoré ste povedali pred necelým mesiacom.“

Svetlo v amfiteátri potemnelo a na holografickom okne sa objavil Amrita, sediaci na invalidnom vozíku.

„Keby som žil pred sto rokmi, dopadol by som takto,“ ozval sa z nahrávky podmanivo-charizmatický hlas. „Neschopný samostatného pohybu, odkázaný na pomoc iných. Nakoniec by mi zlyhalo všetko svalstvo vrátane bránice a ja by som sa udusil pri plnom vedomí. Pravdepodobne by som zomrel ešte predtým, než som prišiel s návrhom pohonu pre medzihviezdne lety. Môj život by sa dokonca skončil skôr, než by som naozaj zomrel. Som Chaznati Amrita a moja choroba sa volá spinálna muskulárna atrofia. Na rozdiel od množstva iných nie je výsledkom nezdravého životného štýlu. Som chorý kvôli tomuto.“

Obraz sa zmenil a divákovi sa naskytl pohľad na podivné X so zakrútenými koncami.

„Pozeráte sa na môj chromozóm číslo päť. Podobný máte aj vy, ale ten môj obsahuje smrteľnú mutáciu. Bohužiaľ, génová terapia u mňa vyvolala závažné vedľajšie účinky a musela byť predčasne ukončená. Našťastie tu máme neustále sa rozvíjajúcu medicínu. Dômyselný exoskelet, ktorý nosím ukrytý pod šatstvom, mi zabezpečuje vôľou ovláda-

né pohyby krku, trupu a končatín. Som schopný samostatného a plnohodnotného života. Je to úžasná doba, v ktorej žijeme!“

Holografické obrazy sa opäť zmenili a v priestore sa zjavil ľudský mozog.

„Toto je môj mozog. Funguje ako mozog kohokoľvek z vás. Spinálna muskulárna atrofia postihuje len periférne nervy. Mozgové funkcie sú nedotknuté. Ako sa vraví, všetko zlé je na niečo dobré a mňa priviedla choroba na nevšedné myšlienky. Uvažoval som, čo by sa stalo, nebyť dnešných technológií. Nuž, zomrel by som udusením. Hoci je to bezpochyby veľmi neprijemná smrť, moje ja by ostalo do poslednej chvíle nezmenené. Inými slovami, telo je len pomôcka pre život. Sme viac ako iba kosti, svaly a orgány.

Poviete si, čo je na tom nevšedné? Mnoho mysliteľov došlo k rovnakému záveru. Lenže ja som v úvahách pokračoval. Ak je telo iba pomôcka pre život, ktorá sa môže kedykoľvek pokaziť, prečo naň máme byť odkázaní? Čo potrebujeme pre zachovanie vedomia?“ pokračovala upútavka. „Končatiny určite nie.“ Premietaná postava stratila ruky aj nohy a na mozgu zmizli oblasti, ktoré zodpovedali za ich pohyb a citlivosť. Diváci v sále mali pred očami trupíka vznášajúceho sa vo vzduchu. „Potrebujeme hrudník a brucho? Ak dokážeme umelo nahradiť nevyhnutné biochemické reakcie tela a zabezpečiť krvný obeh v hlave, naša osobnosť sa nezmení.“ Na obraze ostala iba hlava a na mozgu zmizlo viacero ďalších štruktúr riadiacich brušné a hrudné orgány. „Tvoria nás naše oči, uši či lebka? Ak by všetko toto zmizlo, ostali by sme úplne odrezaní od sveta, neschopní vnímať a reagovať na okolie, ale v prípade zachovania potrebných metabolických procesov by naše vedomie stále existovalo.“ Zmizla aj hlava a diváci hľadeli už iba na mozog, ktorému chýbalo veľa častí.

„Koľko mozgového tkaniva môžeme odstrániť, než poškodíme našu osobnosť, než zmažeme naše spomienky, než skutočne zanikne človek?“ Na upútavke sa zobrazila planéta Hypnos a rýchlym priblížením sa obraz dostal cez atmosféru až do laboratórneho strediska. „S touto otázkou som predstúpil pred špičkových neurochirurgov, ktorí pomocou nanotechnológií prečesávali celý limbický systém a... dnes mám odpoveď na moju bláznivú úvahu.“

Na obraze sa opäť zjavil Amrita na vozíku. Odrazu vstal a podišiel bližšie k objektívu. Hľadel priamo na divákov.